

DEN LIVSFARLIGE ULVEN

(foto: Torbjørn Pehrson)

I denne artikkelen vil jeg se nærmere på en del ulogiske "brister" i den argumentasjonen som brukes fra rovdymotstandernes side iht. ulven. Jeg vil også se litt historisk på dette med ulv og angrep mot mennesker, samt forsøke å se "bakom" denne hatpropagandaen mot ulven og se på de EGENTLIGE årsakene til ulvehatet. De som vil kvitte seg med ulven, bruker alle slags typer argumenter for å skape frykt og hat til ulven og dermed få støtte omkring sin sak, som er å fjerne ulven helt fra Norge. I denne kampen er FRYKT et viktig våpen. Det snakkes om hvor farlig ulven er for vanlige folk og ikke minst for jegere, som mister både hunder, og ikke får skyte så mange elger som de ønsker under elgjakta, pga. ulvene som da "herjer" i skogen.

Men hvor farlig er EGENTLIG ulven? Er det i det hele tatt det minste grunnlag for å tro på disse anklagene, spekulasjonene og konspirasjonsteoriene som disse ulvemotstanderne bruker?

Gjennom historien, og spesielt i europeisk historie, har ulven fått et ufortjent, negativt rykte. Gjennom historier om varulven (der mennesker ifølge troen forvandlet seg til "ulv", hver fullmåned, og drepte og spiste folk, se mer her: <http://no.wikipedia.org/wiki/Varulv>), så bredde skrekken seg over flere områder i Europa. Dette ble nok ikke noe bedre etter Bram Stoker's roman om Dracula, en vampyr, som visstnok også kunne forvandle seg til både flaggermus og ulv. Den klassiske historien om "Rødhette og Ulven", samt andre eventyr, fra bl.a. Brødrene Grimm, og ikke minst - et kristent

livssyn der ulven ble sett på som "diabolisk", eller i ledtog med djevelen, gjorde sitt til at hatet mot dette dyret, vokste ut av alle proporsjoner, og ulven ble fritt vilt over store deler av Europa.

Til og med i tv-serien om "Emil i Lönneberget", så kan vi høre hvordan "Krösa-Maja" forteller skrekkehistorier om ulvene i Småland i Sverige, og hvordan de herjet der, og disse historiene var selvfølgelig velegnet til å skremme livskiten ut av småbarn som hørte dem. Nei, ulven har sannelig ikke hatt spesielt gode forutsetninger her i Europa, med et slikt ekstremt negativt syn, ofte innblandet med overtro og religiøse undertoner.

I Norge ble det innført skuddpremier på alt av store rovdyr samt de fleste rovfugler fra rundt 1850 og fremover, noe som medførte at mange arter ble tilnærmet utryddet. Flere av disse har slitt helt fram til moderne tid med å få opp bestandene igjen, og ikke minst gjelder dette for ulven, som fortsatt bare eksisterer i et minimumsantall i de norske skogene. Kun fattige 3 ynglinger hvert år har Regjeringen funnet plass til, og knappe 30 helnorske ulver er å finne i Norge. Inkluderer man de ulvene som beveger seg mellom Norge og Sverige på en jevnlig basis, så har man kanskje 50-60 ulver totalt. Ikke spesielt imponerende.

Men så var det denne frykten da... hvordan i all verden kan voksne, oppegående mennesker, med full tilgang til internett, forskning og fakta – gå rundt nå i år 2013 og være livende redd for en ulv? Det synes bemerkelsesverdig og enten farer disse folkene med løgn, og bruker frykten som et påskudd for å dekke over andre årsaker til at de vil utslette ulven fra Norge, ELLER så har noen av dem en reell frykt, men da er spørsmålet – HVORFOR frykter de? Er de ikke istand til å innhente faktaopplysninger om ulvens atferd og levesett? Tror de MER på myter og eventyr, skrekkehistorier og fryktpropaganda enn de stoler på det forskningen faktisk VET om ulven?

Det sies at man må ta folks frykt på alvor, men her er jeg faktisk tilbøyelig til å være uenig. I dag har vi alle tilgang til internett og kan i løpet av minutter hente inn opplysninger og faktainformasjon om nærmest hva som helst, inkludert ulv. Det burde være en smal sak og sette seg inn i atferden til ulven og FORSTÅ dette dyret, men når folk istedet velger å høre på vandrehistorier, rykter og konspirasjonsteorier, DA kan de faktisk bare skyldes på seg selv. De VIL jo tydeligvis ha denne frykten, og er ikke interessert i å gjøre noe som helst for å bli kvitt den. Man har faktisk et ansvar for seg selv, og er det slik at man har frykt eller fobi for rovdyr, så går det an å gjøre noe med det, og gjør man ikke det, ja – da kan man faktisk ikke skyldes på noen andre enn seg selv.

Er du redd ulv? Hvis ja – gjør noe konstruktivt for å mestre frykten:

1. Skaff deg informasjon om ulvens levesett og atferd. Ble KJENT med ulven. Et sted å begynne er f.eks. her: <http://www.bfnorge.com/ulv.html>. Her finner du linker til masse forsknings- og informasjonssider om ulv og dens atferd, videoklipp, faktainformasjon osv.
2. Oppsøk gjerne dyreparker for å se ulven i levende live og se hvordan de er, hvordan de leker sammen, kommuniserer med hverandre osv.
3. Se gjerne naturfilmer og gode dokumentarer om ulven og dens levesett.
4. Og for all del, styr unna disse skrekkehistoriene og konspirasjonsteoriene som verserer. De er overdrevet, fulle av løgn og fantasi har liten rot i virkeligheten.

5. Bor du i nærheten av et ulverevir – ØV deg på å gå tur i skogen og skulle du se eller høre ulvene, så forsøk og ikke la frykten "ta over". Se ulvene for hva de ER, et sofistikert og intelligent hundedyr. En sosial, lojal og familievennlig skapning som alltid står opp for flokken og familien, og som er tro til sin make til døden skiller dem ad, og som gjør alt for å hjelpe de andre i flokken. Mange urinnvånere verden rundt ser opp til ulven pga. disse egenskapene. Den er nemlig helt unik i så måte, og dens lojalitet til familien er helt eksepsjonell.

Dette er noen av de tiltakene man kan iverksette om man har "ulvefrykt". En slik frykt kan overvinnnes, men man må selvfølgelig gjøre en innsats for å få det til. Så da er spørsmålet, VIL man gjøre denne innsatsen eller vil man ikke?

Det er nok slik at noen få faktisk frykter ulven og er redd den, men det største problemet er ikke de som faktisk er redd ulven, men det er de som bruker frykten som sitt våpen for å bli kvitt ulven. Faktum er at de fleste som vil bli kvitt ulven i Norge, er ihuga jegere og de ser på ulven som en konkurrent. Og konkurrenter i f.eks. elgjakta vil man jo ikke ha. Det kan nesten virke som at disse folkene tror de har en slags form for eiendomsrett på elgen. Nå har alltid vi i "Bygdefolk for Rovdyr" trodd at jakt var å høste av naturens overskudd, ikke å høste I STEDET FOR naturen, men her kan det virke som enkelte jegere har en helt annen holdning og ser på seg og sitt som det VIKTIGSTE av alt. Naturen kommer visst ikke så høyt på lista der i gården. Ulven blir sett på som en inntrenger, siden den har vært nesten helt utryddet i Norge, og nå er (så smått om senn) på tur tilbake igjen. Vi har dermed vent oss til en skog uten ulveflokker, og med kun små bestander av store rovdyr. Dermed har vi hatt "luksusen" av å kunne skalte og valte med naturen som vi selv vil, da vi effektivt har fjernet de fleste store rovdyrenes påvirkning på miljøet.

Så når da ulven vender tilbake, så skaper dette furore i jegermiljøet, og man gjør alt man kan for å få fjernet denne bryssomme konkurrenten, som både spiser elg, og kan angripe og drepe jakthunder. På ett vis kan vi forstå at man føler seg truet pga. dette, og disse jegerene frykter at de må oppgi sin store hobby, jakt – til fordel for ulven. Men det er EN TING disse jegerene glemmer, som beskrevet overfor her. Naturen skal alltid komme FØRST. Det er ikke elgjegeren eller harejegeren som skal "bestemme" over naturen. En jeger skal innrette seg etter naturen, og kun høste av det som er overskuddet. Dermed skal alle rovdyr og rovfugler få lov til å forsyne seg FØRST. Er det igjen et overskudd som kan jaktes på, så er det greit, men det må hele tiden være en BALANSE i dette. Uten de store rovdyrene finnes det ingen balanse, og dette burde egentlig ikke være spesielt vanskelig å forstå. Det er faktisk elementær kunnskap det her, og noe som alle og enhver burde forstå ganske lett.

I kampen for bli kvitt denne konkurrenten, så spiller man som nevnt mye på frykt, men faktum er at ulven er svært lite farlig for folk. De gangene ulv kan bli farlig er om den er smittet av rabies, om mattilgangen i skogen blir borte og om den mister helt sin naturlig skyhet for mennesker. Her i Norge er det dog kun ett eneste dokumentert tilfelle av at ulv har drept mennesker de siste 212 årene, og det skjedde 28. desember 1800, i Sørumsnes i Akershus, da ei 6 år gammel jente ble drept av ulv. Det forekommer flere muntlige historier, og løse optegnelser, men ingenting som med sikkerhet kan si at det er flere enn denne jenta som er drept av ulv de siste 212 årene i Norge. Nå har vi riktignok hatt svært lite ulv i Norge de siste 100 årene, men til langt ut på 1800-tallet var det flere tusen ulv i Norge, så hvis disse hadde vært så blodtørstige etter kristenmannsblod som enkelte påstår, så hadde vi sett

langt flere dokumenterte tilfeller av ulveangrep med døden til følge enn det historiebøkene kan oppvise.

På verdensbasis er det vel ulveangrepene i India (fra 70-tallet og fremover), som har vakt mest oppmerksomhet. Mellom 1980-1995 ble det i Hazaribagh-regionen i Bihar, drept minst 200 barn av ulv og i 1996 ble 50 barn drept i Utar Pradesh, over en 8-måneders periode. Årsakene til disse angrepene antar man skyldes at det bor en stor mengde mennesker i områdene, med utpreget fattigdom og vanskelige kår. Den naturlige skogen er også blitt gjort om til jordbruksområder, hvilket har ført til svært lite naturlige byttedyr for ulven. Siden folkene der også gjeter husdyrene, så er det vanskelig for ulvene å forsyne seg av disse også, og i ren desperasjon finner de at mennesker kan være lette bytter.

Går man til USA derimot, som også har store ulvestammer i enkelte stater, så finner man svært lite angrep på folk og det er registrert kun 1 dødsfall i moderne tid, Candice Berner (32) ble funnet død den 8. mars 2010, ved Chignik Lake i Alaska. Rundt henne var det en mengde ulvespor, og man antar at hun ble drept av ulvene. Utover dette finnes det beviser for 2 dødsfall til, men det er av ulver i fangenskap, eller i tilfeller der ulv er blitt holdt som "kjæledyr".

Til sammenligning så biter hunder over 1 million personer hvert år i USA, og det dør i snitt ca. 20-35 personer hvert år pga. hundeangrep.

Siden 1997 finner man kun 20 mennesker som er drept av ulv, og det er på verdensbasis. Dette er et forsvinnende lite tall, og sammenligner man med omtrent hva som helst annet, så vil ulven komme langt ned på lista over farlige dyr. Husdyr og kjæledyr dreper langt flere folk, store hjortedyr som elg og hjort skaper trafikkulykker, og på verdensbasis så dreper myggen flere millioner mennesker hvert år, via overførbare sykdommer som malaria og gul feber. På topp-ti lister over farlige dyr finner vi aldri ulven representert, og i realiteten er de farligste dyrene (foruten mygg), skapninger som skorpioner og slanger, elefanter og flodhester (planteetere). Vi må faktisk en bit ned på listene for å finne rovdyrene, og da er det som regel snakk om bjørn, løver, tigre, krokodiller osv., aldri ulv.

Er det grunn til å frykte ulven her i Norge? Svaret er klart og rungende NEI. Du har mye større grunn til å frykte både hunder og hester, biler, glatt is på vinteren, sykdommer, fly som faller ned fra himmelen, oversvømmelser, veps, insekter og ulykker i hjemmet. Norsk ulv har store skogsområder å bevege seg på, det finnes ikke rabies her, ulvene har plenty med byttedyr å velge mellom, og de har derfor verken behov, vilje eller interesse av å se på mennesker som byttedyr. Nå har de jo selvfølgelig skarpe tenner og klør, er store og sterke og kan i teorien angripe mennesker og lett ta dem også, men det er nå en gang slik at mennesker ikke er noe naturlig byttedyr for ulven, og skandinaviske ulver spiser i all hovedsak nesten bare elg. Studier viser at opptil 95% av kosten i ulverevirene bestod av elg. Enslige ulver klarer dog sjelden å nedlegge en elg alene, og må derfor klare seg med mindre byttedyr, som hare, bever, rådyr

Det er mye man kan være redd, og mangt og meget er det grunnlag for å være redd for også. Noe av det farligste vi gjør er å settes oss inn i bilen og kjøre ut på veien. Ulykker og dødsulykker i trafikken skjer hele tida, men det er "akseptert", og vi godtar det, til tross for farene. Til og med dødsulykker i møte med elg er "akseptert". I snitt dør det to personer hvert år i Norge i møte med elgen. Dette er også "godtatt" av rovdyrmyndighetene og vi hører aldri noen krav om at elg-stammen må reduseres

pga. disse dødsfallene. Norske hunder biter tusenvis av personer hvert år, og flere barn er drept siden 1990, igjen – uten at vi hører krav om at det må bli forbudt å holde hund i hjemmet.

Frykt er en merkelig ting... og ulven er blitt gjort til et fryktsymbol gjennom tidene. Det er fortsatt en jobb som skal til for å snu disse middelalderske holdningene, men når man leser om ulvemotstanderne i Slettås i Trysil, som må legge rifla over skuldra når de skal ut og hente posten, eller gå tur med bikkja, ja – da kan man begynne å lure... er det virkelig slik at disse folkene er så livredde for ulven, eller er det bare et spill for galleriet? Faktum er at det er i jegermiljøet hatet mot ulven er størst, og jeg har vanskelig for å forestille meg at disse væpnede jegerne går rundt og er livredde for ulv.

Ser man gjennom disse frykttaktikkene og metodene som ulvemotstanderne bruker, så er det lett å gjennomskue dem, fordi det er grådighet og egoisme som er drivkraften bak ulvehatet. Mange av jegerne har tatt "eierskap" i elgen og de unner ikke skogens naturlige rovdyr å forsyne seg av elgen, fordi den "tilhører" jegerne. Slike holdninger vitner om en stor mangel på respekt og ydmykhet overfor naturen og disse folkene bør ta et langt og grundig blikk inn i seg selv og se hva de EGENTLIG driver med. De tror de står OVER naturen og de tror at de kan "skalte og valte" med den som de vil, fordi naturen er visst der FOR DEM. Faktum er dog at naturen trenger ikke oss mennesker i det hele tatt, faktisk ville den hatt det mye bedre UTEN menneskene. Så det er VI som bør være glade og takknemlige overfor naturen, vise litt respekt og ydmykhet overfor skaperverket og vi bør la rovdyrene og byttedyrene få leve i den balansen det er tiltenkt, så kan vi høste av overskuddet, ikke høste "i stedet for". Den dagen jegerne skjønner dette, da er det håp, inntil da så må vi bare satse på at saklig og god informasjon kan gjøre folk flest oppmerksom på dette og på sikt, få gjort noe med det.

Nå skal det, for ordens skyld, legges til at disse ulvehater-holdningene ikke gjelder alle jegerne. Man skal ikke skjære alle over en kam sies det, og det gjelder sågar her og. Mange jegere er både fornuftige og oppegående, og har sunne holdninger til natur og rovdyr. MEN, vi kan heller ikke komme fra at det er fra dette miljøet som hatet mot ulven er størst, og de fleste av de som fronter "null ulv i Norge", er ihuga jegere. Jeg mener derfor at nå trengs det en skikkelig opprydning til i jegermiljøet. Hvor er dere jegere som setter naturen FØRST og som aksepterer rovdyr som noe NATURLIG? Stå frem og gjør deres mening kjent, ikke sitt i ro og hold kjeft om hva dere tenker og mener. Nå har disse brautende og skrikende rovdyrhaterne i miljøet fått herje lenge nok, så det er på tide at de av dere som har vettet og fornuften i behold, om å FAKTISK si ifra og si at "nok er nok!". Vi skal ikke tolerere et slik naturfiendtlig syn som det disse ulvehaterne står for, og DER har dere, fornuftige og oppegående jegere, en stor jobb å gjøre med å forandre holdningene i jegermiljøet.

Stå frem i aviser og media og fortell venner og bekjente at dere står for en komplett natur, MED rovdyr, og at jegerne skal jakte på naturens OVERSKUDD, ikke fjerne rovdyrene, "for å få elgen for oss selv". Står dere frem, så får man kanskje gjort noe med fryktpropagandaen også, som disse verste ulvehaterne liker å spille på. Det er farlige saker å leke med frykt, som det disse gjør, og jeg tror ærlig talt de ikke vet hva de driver med. De er forblindet av egeninteresser, makt, penger, grådighet og egoisme, og da blir det gjerne slik at man ikke ser lengre enn nesa rekker og ikke evner å se ting i et større perspektiv.

Frykt ikke ulven, men fryktet hatet som rettes mot den. DET er mye farligere og representerer tanker og ideologier som vi helst ikke vil være bekjente av her i Norge i 2013.

(foto: Torbjørn Pehrson)

Skrevet av

Lars-Erik Lie

Leder, Bygdefolk for Rovdyr

www.bfrnorge.no

KILDER:

Hvor farlig er ulven? Se statistikker og rapporter her:

THE FEAR OF WOLVES: <http://www.nina.no/archive/nina/PPPBasePdf/oppdragsmelding/731.pdf>

WIKIPEDIA STATISTIKK: http://en.wikipedia.org/wiki/Wolf_attacks_on_humans